

DU JORDENS TUNGESTE LAND

Af læge *Mogens Jacobsen*

Du jordens tungeste land, – spøgelsesrige under dit frosne liglagen, – umedgørlige, selvrådige olding, der i fornærmende ro udfordrer alt levende til en ulige kamp. Vi har åndet vores hede forbandelser over dig på stive ømme fingre, – svoret hævn for alt det, vi måtte miste i din sultne uendelighed. Imod din sten og is har vi skrammet medbragt selvtillid, – og midt i nederlaget fotograferet dig med raffinerede farvefilm, – kun for senere i lunere stuer at kunne skuffes over 100 billeders sjælløshed, smerteløshed og fattige hukommelse.

Sådan var hadet og trætheden. Men alt blev sært og sødt og uvirkeligt og lignede kærlighed til en uopnåelig. Og du viste os, hvad du kunne gøre ved mennesker. For øjnene af os har du opløftet og nedstyrtet i afsindig lunefuldhed. Du har tvunget komediespilleren ind i virkeligheden og skræmt selvbedrageren med sandhed, – og den stærke og selvsikre blændede du med din absurditet og gennemførte upålidelighed. En og anden lod sig lykkeligt opsluge af dine sultne kløfter, men oftest var du nok en ringe trøster for den, der flygtede fra fjernere nederlag. Menneskelige planer og beslutninger var altid kun terninger i din spillegale kæmpenæve.

Som svar på fortørnede spørgsmål væltede en tusindtons iskolos sig foragteligt i fjorden og sendte sin buldrende latter som ekko fra fjeld til fjeld, – og i vore forurettede øjne blæste fønnen støv og snefog fra splintrede bjergrygge og nunatakernes vindfløjter.

Det hører med til din ufattelighed, at du tillader livet ved dine umulige kyster, – blinkende fiskestimer under blågrønt vand, – laksene ryg ved ryg i elvens munding, – hvalens fjerne kæmpekrop langsomt stigende og synkende i havet, – ørnene og ravnene cirkende om sorte fjeldtoppe, – fårene som spredte mælkebøttedun over grønne skråninger.

Tit spurgte vi os selv hvad livet egentlig havde at gøre her, – og i angsten for et svar sang vi og lo og tændte bål på skærene, – næppe hørlige eller synlige fra dine bortstrakte verdener af sne og fjeld, der hvilede over skyerne. Og vi kunne gå amok i vor desperate demonstration af liv, – men hverken vore støvler eller hænder slog

en flis af urfjeldet, og gennem tågede fjorde stirrede du køligt på os med blege, uudgrundelige bræer.

Når solen stod lavt i nord, slog du os med stilhed og bedøvede os med din ufattelige skønhed, – og du gjorde os til tavse vidner på ting, der senere kaldtes løgn og digt. I mørke dage og lyse nætter skabte du dine evigt rastløse elskere. Du afbrændte regnbuer på din nathimmel, du udbredte flimrende snemarker, dansende landskab

W. K. G.

af blåhvid opløsning i en træt og lykkelig hjerne, du lokkede inderst i dalene med krydret duft af lyng og birkekrat, når fjeldsiderne dampede i sommersonne, og myg og smeltevand selv sang om kap i ørene, du lod isen bryde op i os og omkring os, – knirkende og knagende med en lyd som spændte, snoede tove, – en vinters ubrydelige sammenhold knust af tavs sol. Og du forklædte dine nætter som dage og lokkede os ud i varmhudet søvnløshed med vågne drømme og sære, sande syner. Da førte du

os bort fra alt kendt og holdt dit troldspejl op for os og lod os lære forunderlige ting om os selv, – og mens vi forandrede ved hvert skridt, måtte vi tage nøje vare på vejen; – som vi mente, vi skulle tilbage.

Under din stilhed og tyngde mængede vi os skuldertæt med det levende i lune hytter ved hellig tranlugt og den lange smag af fårekød, søgte trøst i rynkede ansigter og smalt udskårne øjensprækker, – ivrige efter en viden, der var større end vor egen. Og af munde, der lugtede godt af fisk som katterunde, hørte vi løgn og digt og visdom. Og kvinderne lo et sted i mørket bagved, – men over deres ribben fandt vi igen dit mærke, tuberkulosens knudrede, blå ar.

Og hver dag og hver nat lever alt som for sidste gang – i bittersød underkastelse overfor din skønhed og brutalitet, – du land af løgn og digt.

